

Preek n.a.v.
Joh. 17 vers 23
Ick in haer, ende Ghy in my

Uit zijn Bredase tijd

door
Ds. Johannes Schuler

1647-1653
predikant te
Dinteloord en Prinsenland

XXXII predicatie

Over Johan. XVII. Vers 23

Ick in haer, ende ghy in my: opdat fy volmaeckt zijn in een, ende opdat de Werelt bekenne, dat ghy my Gefonden hebt, ende haer liefgehadt hebt:
Gelijck ghy my liefgehadt hebt.

Inhoudt van de XXXII predicatie

Christus verenigt met de gelovige door het geloof, en de Heilige Geest

Hoe Christus gezegd wordt te zijn in de gelovige, en wederom de gelovige in Christus. De gemeenschap des Vaders met Christus hoedanig. De gemeenschap der gelovige met elkander, hoe volmaakt genoemd wordt: namelijk, niet ten aanzien van haar trappen of graden, maar ten aanzien van haar delen. Onbegrijpelijke wijsheid Gods in het ordineren van de Zoon tot een Middelaar tussen God en Mensen.. Christus de ware ladder Jacobs. Wederleggingen 1. de dwaasheid der heidenen, joden en turken, die Christus niet willen aannemen. 2. van de Papisten, die nog andere middelaars zoeken buiten Christus. Vermaningen tot onderzoek van ons geloof, waardoor wij met Christus verenigd worden.

In deze woorden hebben wij een repetitie of herhaling van het einde van de hemelse privilegiën en de heerlijkheden

dewelke ons van Christus in dit leven deelachtig gemaakt en in de voorgaande predicatie zijn aangewezen. Alleen schijnt onze Zaligmaker in deze woorden wat nader te willen uitdrukken hoe en op wat voor wijze of orde deze enigheid in ons wordt volbracht; mitsgaders ook een bredere verklaring van het gevolg hetwelk uit deze enigheid, ten opzichte van de goddeloze wereld zou uitrichten.

Zulks dat wij alhier zouden aanmerken.

1. De orde/ hoe en op wat wijze deze enigheid in de gelovige wordt voltrokken
11. Een nadere verklaring van het gevolg dezer eenheid

1. De orde/ en wijze/ hoe deze Hemelse eenheid in de gelovige wordt voltrokken verklaart de Heere Christus in deze woorden Ik in haar en gij in mij opdat zij volmaakt zijn in een. De Heere christus wil zeggen dat door Zijn gemeenschap met den Vader en met de gelovige in een volmaakte enigheid ware genietende. Want omdat de gelovige verenigd zijn met Christus en Christus met de ander zo volgt noodzakelijk dat in de gelovige een hemelse eenheid wordt gevonden.. Het welk ook de Heere Christus te kennen geeft Joh 14 : 23 als Hij zegt; Zo iemand mij liefheeft, die zal mijn woord bewaren: en mijn Vader zal hem liefhebben, en wij zullen tot hem komen, en zullen woning bij hem maken. Zodat hier worden aangewezen drie dingen.

- 1 de gemeenschap Christi met zijn gelovigen
2. de gemeenschap des Vaders met Christus
3. de gemeenschap der gelovigen met elkander.

1. de gemeenschap Christi met zijn gelovigen/ zegt christus. Ik in haar. Deze manier van spreken wordt ook van Christus gebruikt Joh 15 : 4 Blijft in mij en ik in u, gelijkerwijs de ranken geen vrucht kan dagen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft:

alzo ook gij niet, zo gij in mij niet blijft. Zo zegt ook Johannes in zijn eerste zendbrief cap 3 vers 24. Die zijn geboden bewaart blijft in hem, en hij in dezelfde En Paulus Gal 2: 20 Ik ben met Christus gekruist. En ik leef doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij. Deze inwoning Christi in de gelovige bestaat niet in een lichamelijke tegenwoordigheid van Christus/ want ten aanzien van zijn menselijke natuur is hij niet meer op aarde zoals boven eerder is verklaart. Predicatie 16 maar in een geestelijke tegenwoordigheid zodat de Heere gezegd wordt te zijn in de gelovige ten aanzien van het geloof., als de apostel dat verklaart Eph. 3 vers 17 Christus woont door het geloof in uw harten of ook ten aanzien van de H Geest die in zijn plaats beloofd heeft Joh 14 : 16. Ik zal den Vader bidden, en hij zal u een andere trooster geven, opdat hij bij u blijve in eeuwigheid.. En Hoofdstuk 16:7 Het is u nut dat ik wegga Want indien ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen. Maar indien ik heenga, zo zal ik hem tot u zenden. En zo leert ook den apostel dat God de geest zijns Zoons in onze harten gezonden heeft. Gal 4 : 6. En de gelovigen noemt hij ook hierom Tempelen van de Heiligen Geest 1 Cor 3 : 16 En weet gij niet dat gij Gods Tempel zijt, en de Geest Gods in u woont. Van deze vereniging der gelovigen hebben wij breder gehandeld predicatie 18 op vs 11. en Pred. 30 op vs 21 Waar ook het gebruik van deze leer wordt aangewezen.

Maar zal misschien hier iemand denken Hoe wordt hier gezegd dat Christus is in de gelovige omdat elders wordt geëgd dat de gelovige zijn in Christus gelijk ook blijkt uit de aangegeven plaatsen en de woorden van Paulus 2 Cor 5 : 17 Zo dan indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel. Ik antwoord dat beide waarachtig is en zeer wel kan bestaan met elkander, en is een zeer krachtig bewijs van de zeer nauwe en zeer vaste vereniging met Christus en zijn gelovige. Christus is in de gelovige, als nu geleerd is dor het geloof en met zijn Heiligen Geest haar regerende en deelachtig makende de kracht

van zijn genade/ gelijk het hoofd aan het ganse lichaam en aan al de leden zijn levendige kracht mededeelt. Wederom, de gelovige zijn in Christo, gelijk ledematen het hoofd/ takken in den boom of de stam/ namelijk door de liefde waardoor deze als in Christus vast geworteld zijn/ gelijk ook de Apostel zegt Col 2 : 7 Geworteld en opgebouwd in Hem, namelijk Jezus Christus. Waarvan de apostel ook getuigd Dat ons God mede gezet heeft in den hemel in Christus Eph. 2:6 En dat onze wandel in de hemel is Phil 3: 20. De Heere Christus kan ook gezegd worden in ons te zijn/ ten aanzien van de geest der heiligmaking die in ons woont./ Rom. 8:9-11 Wij kunnen gezegd worden in Christus te zijn ten aanzien van de gave der Rechtvaardigmaking, voor zoveel wij worden bekleed met het kleed der volkomen rechtvaardigheid Christi gelijk de kerk zegt Efe. 6 vs. 10 Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils

2. De gemeenschap des Vaders met Christus wordt verklaard met deze woorden: en Gij, o Vader in mij gelijk hij ook tevoren had gezegd vers 21 Opdat zij allen een zijn gelijkerwijze gij Vader in mij Desgelijks ook joh 14: 10 gelooft gij niet, dat ik in den Vader ben en de Vader in mij is. en vers 11 Gelooft mij dat ik in den Vader ben, en de Vader in mij is. Door welke manier van spreken de Heere Christus wil aanwijzen die essentiële of wezenlijke gemeenschap die hij had met den Vader waarvan hij zei Joh 10: 30 Ik en de Vader zijn een. Maar ook die nauwe en onbegrijpelijke en personen vereniging tussen de Goddelijke en de menselijke natuur in hem. Want alhoewel de Vader niet mens is geworden maar alleen de Zoon joh 1 : 14. Zo is nochtans de Godheid des Vaders voor zo veel die bestaat in de tweede persoon of de zelfstandigheid der goddelijke wezens verenigd met de menselijke natuur Jezus Christi. Zo dat hij is tegelijk God en mens in een persoon, bevattende in zich om zo te zeggen/ de ganse Godheid Wat ook Paulus wil te kennen geven/als hij zegt Col 2 vers 9 In hem woont alle Godheid lichamenlijk, dat is/ waarlijk en wezenlijk; omdat het waarachtige wezen Gods

bestaande namelijk in de tweede zelfstandigheid/ met de menselijke natuur in Christus persoonlijk verenigd is. en zo sprak ook God van dien engel/ die hij beloofde te zenden/ voor het aangezicht van zijn volk/ om haar te behoeden op de weg/ en in te brengen in het beloofde land Kanaan Exo 23 vers 21. mijn naam zegt Hij is in het binnenste van hem dat is/ mijn wezen is in hem en hoewel hij van mij beloofd en gevonden wordt om u te beschermen en te geleiden zo is hij nochtans met mij een en dezelfde God/ en daarom hoedt u voor zijn aangezicht/ en weest zijn stem gehoorzaam.

3. De gemeenschap der gelovige met elkander wordt verklaard in deze woorden: opdat zij volmaakt zijn in een. Van de enigheid des geloofs onder elkander is genoegzaam gehandeld in de 18^e preek over vers 11 Zo dat hier alleen staat aan te merken in welke zin deze enigheid hier volmaakt genoemd wordt. Sommige menen dat de Heere Christus hier ziet op de enigheid die bij de gelovige hierna zullen hebben in de hemel waar alles volmaakt worden zal/ en hetgeen ten dele is zal te niet gedaan worden. 1 Cor 13: 10 En dien volgende zal daar wezen de volmaakte liefde/ waar voor alle gelukzalige kinderen Gods met elkander zullen wezen als een hart en een ziel. Maar omdat van de volmaakte staat en heerlijkheid der gelovigen in de hemel eerst werd gesproken in de het volgende vers 24 zo kan onzes oordeels deze enigheid goed verstaan worden van de eenheid van het tegenwoordige leven. En deze kan ook met reden volmaakt genoemd worden/ niet ten aanzien van haar graden of trappen (want zulk een volmaaktheid is op de wereld niet te vinden / omdat wij nog maar ten dele kennen 1 Cor. 13 vs 9-12) maar ten aanzien van haar delen, omdat deze eenheid niet alleen wordt gevonden in de gelovige zelf/ ten opzichte van de vrede der consciëntie ; maar ook tussen de gelovigen onder elkander/ en ook tussen haar en Jezus Christus/ en door Christus met God den Vader/ en den H Geest. Zo dat de ganse H. Drie-eenheid met

haar verenigd is/ en in haar/gelijk haar woonplaats genomen heeft/ waarom ook deze worde genoemd Tempelen Gods en van de Heilige Geest 1 Cor 3 : 16 Gelijk ook onze Zaligmaker zegt / dat hij met zijn Vader wil komen en woning aken in degene die Hem liefhebben Joh 14 : 23 zo dat de enigheid der gelovigen met recht een volmaakte enigheid genoemd mag worden/ namelijk te opzichte van delen, dewijl zij haar uitstrekt in de gelovige/ en tot haar eigen hart/ en tot haar naaste/ en tot haar God en de gehele H. Drie-eenheid. In deze zin worden de gelovigen meerdere malen volmaakt genoemd/ als 1 Cor 2:6, Hebr. 5 : 14, etc. en daarom/ gelijk een kind volmaakt genoemd wordt/ wanneer het al zijn leden heeft/ hoewel het nog teer en klein is/ en nog niet heeft zijn volkomen grootte of statur; Zoo kan ook met goede reden de eenheid der kerk van Christus op deze wereld volmaakt genoemd worden/ omdat gelijk gezegd is/ al de leden en delen tot eenheid in deze zijn. Hoewel nog dikwijls vele onvolmaaktheden en gebrekkigheden daarmee vergezelschap gaan.

Leere Op deze woorden zien wij de onbegrijpelijke wijsheid Gods/ dat Hij Jezus Christus zijn zoon verordineerd en gesteld heeft tot een Middelaar tussen Hem en de mensen; om de mensen met Hem te verenigen. Ik zegt hij/ in haar en , en gij, o Vader/ in mij, opdat zij volmaakt zijn en een; als of hij had willen zeggen: Ik ben met haar verenigd, en Gij/ o Vader/ zijt met mij verenigd, zo hebben zij dan een volmaakte eenheid. En wij zijn allen samen verenigd. Ik ben het Centrum, in hetwelk God/ en de mensen samen komen O Wonderlijke en onbegrijpelijke wijsheid Gods! Want waar de rechtvaardigheid Gods straf eiste voor de zonde/ en zijn barmhartigheid riep om vergeving/ daar wordt in Christus een middel-weg gevonden/ waar voor beiden voldaan wordt. Door wie kon dit bekwaam geschieden dan door de Zone Gods / die en God en mens was. Een gewoon mens kon niet verdragen de glans van de Goddelijke majesteit/ nog de last van zijn rechtvaardige gramschap De Godheid was ook niet strafbaar. Derhalve alles weloverwogen

zijnde/ het moest een mens zijn/ maar die tegelijk ook God was. Nu in God zijn drie personen, de Vader de Zoon en den H. Geest.

Wie kon hier bekwaam voor worden geacht als de tweede persoon namelijk De Zoon?

Door wie konden we geleerd worden/ als door degene die daar was het Woord en de wijsheid des Vaders?

Door wie konden we bekwaamer gemaakt worden kinderen Gods?/ als door degene die ook Gods Zoon was?

En wie kon bekwaamer staan als Middelaar tussen God en de Mensen/ als diegene die de middelste persoon was van de Heilige Drie-eenheid? En uit wie alle geslacht uit hemel en aarde gemaakt is. Als de apostel spreekt Eph. 3 : 15 Dit is de diepste verborgenheid der Christelijke religie, in welke wij ons niet te ver mogen inlaten. En daarom de hand op de mond leggen, mogen hier wel uitroepen met de apostel Rom. 11: 33 O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorgrondelijk zijn, zijn oordelen, en onnaspeurlijk zijn wegen! Wij lezen in Gen 28: 12 Dat Jacob in zijn droom een ladder zag gezet op de aarde, en wiens opperste aan den hemel raakte en de engel Gods klimmende daar op en neer. Hier hebt gij de ware ladder Jacobs/ die van de aarde reikt tot aan de hemel en langs welke deze zegeningen Gods tot ons gevoerd werden als uit de voorgaande preek is gebleken En wel terecht mocht Christus zeggen / Joh 14: 6 Ik ben de weg en de waarheid, en het leven Hij is de weg door welke de Vader tot ons komt en wij tot de Vader. De Vader ziet ons aan in Christus als zonen, en wij zien hem aan in Christus als onze Vader. De Vader zend ons af door Christus zijn genade/ en wij zenden wederom tot den Vader door Christus onze gebeden en zij zijn Hem in Christus aangenaam en worden verhoord. En hierom zegt ook Paulus Eph. 1 : 6 Dat Hij ons door zijn genade begenadigd heeft in de geliefde En vers 7. dat wij in hem hebben verlossing door zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom zijner genade. Ja dat Hij ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de hemel in Christus, vers 3.

Weerleggingen.

Hieruit blijkt den ten 1^e de dwaasheid van allen zodanige mensen, die Christus niet kennen/ als daar zijn de Heidenen Turken en Joden die het Middelaars ambt van Christus verloochenen en evenwel zich inbeelden gelukkig te zijn.. Blinde mensen! Hoe kan iemand met God in wie alleen de gelukzaligheid der mensen bestaat/ verenigd worden zonder Middelaar? Wie is er die bij een verterend vuur wonen kan? Wie is er die bij een eeuwige gloed wonen kan? Jes. 33 : 14. En wederom Matth. 1 : 6 Wie zal voor zijn gramschap staan? En wie zal voor de hittigheid van zijn toorn bestaan? Niemand kan tot den Vader komen/ dan door Jezus Christus/ Joh 14 :6 En daarom wie met Christus niet is verenigd door het geloof die kan ook met de Vader niet verenigd worden, maar blijft in de staat der verdoemenis onder de verschrikkelijke toorn Gods.

2. maar ten andere blijkt ook hier uit de dwaasheid der papisten die behalve Christus noch andere middelaars zoeken om door deze ingrijpen en door voorbedding geholpen te worden. Maar wij hebben nu genoeg getoond/ dat geen middelaar tussen God en mens wezen kan dan die tegelijk God en mens is. Waartoe zou men deze middelaarschap anders toekennen dan aan Jezus Christus die ons immers alleen met God verzoend heeft door zijn bloed/ en in eeuwigheid gezeten is aan de Rechterhand Gods. Hebr. 10 : 12 In wie kunnen wij anders Gode aangenaam gemaakt worden/ als in de Zoon Gods van wie gezegd is Matth. 3 vers 17 Deze is mijn Zoon, mijn geliefde in wie ik mijn welbehagen heb? Wie zou ook anders kunnen bestaan voor den Toorn Gods? Wij lezen wel van de hogepriester Aaron dat hij als Gods toorn tegen Israel ontstak/ en enige duizenden reeds verteerd had tussen beide gekomen is met zijn wierook vat en reukwerk en dat , toen de plaag opgehouden was en Gods toorn gestild Num. 16, 46, 47, 48. Maar dat is alleen een voorbeeld geweest. Jezus Christus is de ware Aaron onze enige Hogepriester, die alleen, opdat wij door het vuur des toorn Gods niet zouden verslonden worden/ zich terstond gesteld heeft

tussen God en zijn uitverkoren volk/ hebbende in zijn hand het reukwerk van zijn Offerande; en daarmee heeft hij een volkomen verzoening gedaan voor al onze zonden en zo de verschrikkelijke toorn Gods van ons afgekeerd. En zijn vuur uitgeblust Hierop steunt ook zijn krachtige voorbedding voor ons, als genoegzaam blijkt uit de woorden van de apostel Hebr. 9: 24 Christus is niet ingegaan in het heiligdom dat met handen gemaakt is, wat het tegenbeeld is des waren, maar in den Hemel zelf, om nu te verschijnen voor het aangezicht Gods voor ons.

Vermaning:

Laat ons derhalve alle andere middelaars die dat niet zijn dat allereerst onze toevlucht nemen tot Jezus Christus en daarna trachten dat we met Hem verenigd mogen worden, en in Hem met zijn hemelse Vader En omdat het middel om met Christus verenigd te worden is het ware geloof zo laat ons onszelf in ons allerheiligst geloof steeds meer en meer zoeken op te bouwen en niet rusten voor dat wij het geloof van onze hemelse verenigd met Christus volkomen verzekerd zijn. Nu deze verzekering kunt gij nergens beter uitvinden als door een naarstig onderzoek van uw eigen geloof of het ook oprecht is; gelijk daarom ook Paulus vermaant 2 Cor. 13 : 5 Onderzoek uzelf, of gij in het geloof bent, beproeft uzelf Want als gehoord is door het geloof woont Christus in uw hart Eph. 3: 17 En hij leeft in deze Gal. 2:20 Aan deze kennis is zeer veel gelegen U moet toezien dat u zich in deze niet bedriegt, aannemende een vals geloof voor een waarachtig geloof. Overdenk dus alle merktekenen van de ware kennis Gods Op Pred. 6 vers 3 aangewezen. Aangezien het geloof voornamelijk gekend wordt uit de vruchten; zo laat u ook in het bijzonder aan de loop van uw leven daaraan te onderzoeken. Zo ook David gedaan heeft. Psalm 119 vers 59 zeggende; Ik heb mijn wegen overdacht. Bedenk dan eens bij uzelf en stelt uw hart op alle wegen en handelingen of gij wandelt in de geboden des Heeren uw God en deze wel waarneemt en een lust in u voelt deze allen te gehoorzamen/ de wereld te verloochenen uw vlees met zijn

begeerlijkheden te kruisigen en in nieuwhed des levens te wandelen al de dagen van uw leven, en dat oprecht als door de ogen des alwetende Gods. Want gewis zo gij goddeloos leeft en in tegenheid wandelt met uw God die uw hart kent en al uw gedachten doorziet; en dwaalt niet gij hebt geen geloof al uw kennis is ijdel en kan u met Christus niet verenigen. Ja gij verloochend God 't welk immers schrikkelijk is met uw werken als den Apostel leert Tit. 1: 16 En dien volgens de schrikkelijke toorn Gods die ligt nog op u Joh. 3:16 Maar ten contrast zoo gij van harte God dient zijn woord graag hoort en met zachtmoedigheid ontvangt en daarin uw vermaak hebt en dat zoekt te doen; o gij hebt het ware geloof/ wat zijn leven openbaart door uw Godzalige wandel waaruit gij uw hart kunt versterken van uw vereniging met Christus. En zo zult gij ook uw zielen kunnen vertroosten tegen al de droefheid van het tegenwoordige leven zoals breder hierboven in de 30^e predikatie op vs. 21 is aangewezen.

1 daaruit volgt nu een nadere verklaring van het object van de vrucht of het gevolg van deze eenheid verklaart in de woorden; En opdat de wereld bekenne, dat Gij mij gezonden heb, en haar hebt liefgehad gelijk gij mij hebt liefgehad. Doch hiervan zullen wij u spreken in de volgende predikatie.

